

عنوان مقاله:

تحلیل محتوا و ساختار در تاویل های مثنوی معنوی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش زبان و ادبیات فارسی، دوره 19، شماره 60 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

مریم ناقلی شهرستانی - دانش آموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی گرایش عرفانی دانشگاه اصفهان، ایران

حسین آقاحسینی - استاد گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

تاویل به معنی بازگرداندن چیزی به اصل آن است که در واقع پیشینه آن را باید در هرمنوتیک یونان جست و جو کرد. هرمنوتیک نظریه عمل فهم در جریان روابطش با تفسیر متون است. عارفان به تاویل و باطن قرآن بسیار توجه داشته اند. مولانا نیز در مثنوی از تاویل بهره برده است. او به تاویل بسیار گسترده می نگرد و تاویل را خاص قرآن نمی داند؛ به همین سبب از تاویل در موضوعات مختلفی بهره می برد. روش پژوهش در این مقاله اسنادی - کتابخانه ای و هدف آن تحلیل انواع تاویل در سه دفتر مثنوی از نظر محتوا و ساختار است. تاویل های به کاررفته در سه دفتر مثنوی براساس موضوع عبارتاند از: تاویل آیات قرآن و احادیث، تاویل داستان های پیامبران، تاویل مباحث عرفانی، شرعی و فقهی، اخلاقی و فلسفی. با بررسی سه دفتر مثنوی معنوی ۱۳۶ تاویل در این موضوعات استخراج شد که بیشتر آن ها را تاویل آیات قرآن تشکیل می داد. مولوی از شگردهای مختلفی برای بیان تاویل بهره برده است؛ تاویل از زبان شخصیت های داستان، تاویل در قالب تشبیه و استعاره، تاویل تمثیلی و تاویل سببی از آن جمله است.

کلمات کلیدی:

تاویل، مثنوی معنوی، مولوی، موضوع تاویل، شیوه تاویل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1556449>

